

громадами та суспільством у застосуванні відновного правосуддя.

2. Подальше впровадження відновного правосуддя у пілотних проектах за підтримки місцевих органів влади в умовах децентралізації влади в Україні, зміцнення місцевих бюджетів та широкої інформаційно-просвітницької.

3. Надання дільничним інспекторам міліції та працівникам кримінальної міліції у справах дітей повноважень щодо застосування технологій відновного правосуддя у сфері протидії насильству в сім'ї.

Список використаних джерел:

1. Посібник з програм відновного правосуддя [текст] / колект.авт. // Серія посібників з кримінального правосуддя. – Київ, 2009. – 95 с.

2. Медіація як технологія врегулювання конфлікту [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://stud24.ru/psychology/medacya-yak-tehnologya-vreguljuvannya-konflktu/492618-1905712-page1.html>

3. Розвиток мережі центрів відновного правосуддя в громадах України [текст] / колект.авт // Відновне правосуддя в Україні : щоквартальний бюлетень. - № 1-4 (15). - 2010. –С. 47-50.

4. Коваль Р., Пилипів Н. Стан впровадження відновного правосуддя в Україні [текст] / Коваль Р., Пилипів Н.// Відновне правосуддя в Україні : щоквартальний бюлетень. - № 1-4 (18). - 2012. –С. 44-57.

~Пенітенціарні заходи впливу на неповнолітніх засуджених: кримінологічний аспект~

Богатирьов А.І., помічник-консультант народного депутата Верховної Ради України, кандидат юридичних наук

Завдання запобігання злочинності серед засуджених неповнолітніх є одним з важливих завдань не лише пенітенціарної системи, а й всього суспільства, яке реалізується насамперед через його інституції та людей, які взаємодіють з неповнолітніми. Незважаючи на певні дії

з боку держави в цьому напрямку, рівень підліткової злочинності продовжує залишатися досить високим. За даними Міністерства юстиції України, станом на січень 2015 року в установах відбування покарань України переобувало 1432 неповнолітніх. Більше половини з них (54,8%) засуджені до позбавлення волі строком від 3 до 5 років. 58,3% - раніше притягувались до кримінальної відповідальності, не пов'язані з позбавленням волі, а 24,9% - до засудження ніде не навчались та не працювали.

Зрозуміло, що завдання ефективної протидії цим негативним тенденціям не можуть бути вирішені без активної взаємодії всіх суспільних інститутів та фахівців, які займаються питаннями наукового та практичного вирішення даної проблеми. Ефективність їх професійної діяльності значною мірою зводиться до досить практичних результатів, які мають вияв у системі формування та зміни світогляду неповнолітніх засуджених, що, зокрема, здійснюється шляхом пенітенціарного впливу на їх свідомість та поведінку, зокрема, з боку психолого педагогічного складу виховних колоній Державної пенітенціарної служби України.

Констатуємо той факт, що якість пенітенціарного впливу на неповнолітніх засуджених визначається рядом чинників, які мають об'єктивну та суб'єктивну природу, зокрема це наявність у людей, які його здійснюють, необхідних правових, психологічних та педагогічних знань, вмінь та навичок, що досягається відповідною освітою та практикою, а також особистісної налаштованості та зацікавленості в самому процесі пенітенціарного впливу та його результаті. В даний момент ми беремо до уваги одну сторону процесу взаємодії, але завжди пам'ятаємо про іншу, а саме особистість неповнолітнього засудженого, яку ні в якому разі не можна розглядати як об'єкт маніпуляцій або пасивного спостерігача чи незацікавленого учасника.

Дослідження проблеми пенітенціарного впливу є традиційним для пенітенціарної науки і практики. Вивченню феномена неповнолітній злочинець присвячені

праці вітчизняних і зарубіжних вчених, досягнення яких збагатили як пенітенціарну так і кримінологічну науку у даній сфері, і надали сьогодні новий імпульс його вивчення. Незважаючи на значний інтерес зі сторони дослідників до цієї проблеми ми констатуємо, що проблема пенітенціарного впливу на неповнолітнього засудженого взагалі, залишається однією з найменш розроблених в кримінально-виконавчій науці.

Важливо усвідомити, що пенітенціарний вплив на неповнолітнього засудженого може бути сильним і слабким, глибоким і поверховим, прямим і непрямим, безпосереднім і опосередкованим, постійним і змінним, очікуваним і неочікуваним, усвідомлюваним і неусвідомлюваним, вмотивованим і невмотивованим, навмисним і ненавмисним, індивідуальним і фронтальним, спорадичним і систематичним, імпліцитним і експліцитним, ефективним і невиразним, конструктивним і деструктивним, життєдайним і згубним тощо.

В практичній діяльності виховних колоній ці різновиди впливу можуть утворювати нескінченно велику кількість різноманітних комбінацій. Можна припустити, що ефективність таких впливів значним чином визначається тим, наскільки працівники виховних колоній, які їх здійснюють, компетентні у своїх діях.

Розглядаючи особливості пенітенціарного впливу щодо неповнолітніх засуджених, нам видається важливим той факт, що соціальне середовище та соціальні впливи, в тому числі і з боку працівників пенітенціарної системи, виступають як безпосередні детермінанти певних змін у свідомості і поведінці засуджених, проте, вони не можуть гарантувати обов'язкової появи у неї бажаної поведінки або її зміни в потрібному напрямку.

Завдяки наявності в структурі формуючого середовища настановних і диспозиційних компонентів воно регулює актуальну поведінку засудженого у виховній колонії, процеси його спілкування та взаємодії з іншими

суб'єктами, детермінує її розвиток, соціалізацію, виховання та самовиховання. Це відбувається стихійно, ненавмисно, багато в чому - поза рамками її свідомості.

Вчені пенітенціаристи з цього приводу, відзначають взаємозв'язок високоефективного, передусім психологічного впливу та добрих міжособистісних стосунків між суб'єктами взаємодії. Зокрема, зазначається що, що довіра як відносно самостійний психологічний феномен є неодмінним атрибутом високоефективного цілеспрямованого пенітенціарного впливу. Даючи характеристику цього явища слід наголосити на стосунки ворожнечі виявляються за відсутності довіри та передачі будь-якої інформації партнерові, за скупості в контактах.

Таким чином, на підставі вищевикладеного, робимо висновок, що довіра є однією з найважливіших умов високоефективного пенітенціарного впливу на неповнолітнього засудженого і виступає базовим елементом формування та розвитку міжособистісних стосунків. Поряд з тим, необхідно зазначити, що пенітенціарний вплив на неповнолітнього засудженого сприймається об'єктом впливу не механічно та пасивно, а активно та вибірково. При цьому звертається увага на те, що ця властивість реалізується за допомогою правового захисту засудженого, який стоїть на шляху будь-якого пенітенціарного впливу. Зазначене дозволяє стверджувати, що всі пенітенціарні впливи ззовні фільтруються життєвими системами відбування засудженими неповнолітніми у виховних колоніях кримінального покарання з метою їх прийняття або відкидання.

За відсутності у засуджених неповнолітніх у виховних колоніях стійких духовних орієнтирів та чітких соціальних орієнтацій, як частіше за все, трапляється у даному випадку, неправильного функціонування психологічних механізмів різко зростає залежність засудженого неповнолітнього від різних пенітенціарних впливів. Саме

цим, на нашу думку, пояснюється високий рівень кримінальної уразливості неповнолітніх засуджених.

Список використаних джерел:

1. Богатирьов І.Г. Детермінанти девіантної поведінки засуджених неповнолітніх до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі // Матеріали міжнародної наук.-практ. конф. «Девіантна поведінка неповнолітніх: проблеми, пошуки, рішення». – Харків: Харк. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 30 листопада 2005. – С.10-11.

2. Фіцула М. М. Відхилення у поведінці неповнолітніх: шляхи їх попередження та подолання : навч - метод. посіб. / М. М. Фіцула, І. І. Парфанович. – Т. : Навч. книга. – Богдан, 2008. – 432 с.

3. Соціальна та виховна робота з неповнолітніми правопорушниками : [навч. посіб.] / О. С. Третяк, В. А. Бадира, О. І. Олійник, С. О.Чебоненко. – Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2012. – 228 с.

4. Профилактика подростковой агрессии [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://agressio.alexstudio.biz/>

5. Волянюк О.Д. Основна кримінологічна характеристика та запобігання злочинам, що вчиняються неповнолітніми / О. Д. Волянюк // Держава та регіони. – 2012. – № 1. – С. 150 – 152.

~Поняття процесуальних строків. Значення процесуальних строків у кримінальному провадженні~

Кадун Ж.А., помічник судді апеляційного суду Чернігівської області

У кримінальному процесі України під процесуальними строками розуміються встановлені законом або відповідно до нього прокурором, слідчим суддею або судом проміжки часу, у межах яких учасники кримінального провадження зобов'язані (мають право) приймати процесуальні рішення чи вчиняти процесуальні дії. Будь-яка процесуальна дія або сукупність дій під час кримінального провадження мають бути виконані без невинуватної затримки і в будь-